

FORMY OCHRONY PRZYRODY W NADLEŚNICTWIE CZAPLINEK.

Na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Czaplinek występuje 8 rodzajów obiektów chronionych o charakterze przestrzennym i punktowym. Wszystkie spośród zainwentaryzowanych obiektów powołane zostały i funkcjonują na terenie nadleśnictwa na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Wg stanu na dzień 01.01.2020 roku na terenie Nadleśnictwa Czaplinek występują:

1. Rezerwaty przyrody

W zasięgu Nadleśnictwa Czaplinek występują 2 rezerwaty przyrody:

- **„Jezioro Prosino”** Rezerwat usytuowany jest w zasięgu leśnictwa Sikory. Powierzchnia rezerwatu wynosi **86,00 ha**.

Powstał na mocy: Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 17 listopada 1988r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Z 1988r. Nr 32, poz. 292).

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 22/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 13 maja 2008r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Prosino”.

Rezerwat utworzono w celu ochrony ptaków wodno- błotnych w szczególności: żurawia, bąka kani rdzawej, rybitwy rzecznej, błotniaka stawowego, zimorodka, gąsiora i zajmowanych przez nie siedlisk , a także zachowania występujących w rezerwacie populacji chronionych i zagrożonych gatunków roślin w szczególności: narecznicy grzebieniastej, turzycy łuseczkowatej, bobrka trójlistkowego.

- **„Przełom Rzeki Dębnicy”** Terytorialnie w zasięgu Nadleśnictwa Czaplinek rezerwat zajmuje 57,77 ha, położony jest w leśnictwie Polne.

Ustanowiony Zarządzeniem Nr 7/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 stycznia 2009r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Przełom rzeki Dębnicy” (Dz. Urz. z 2009 r. Nr 5, poz. 193).

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 21/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 8 maja 2017r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Przełom Rzeki Dębnicy”.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie młodoglacjalnego krajobrazu z przełomem rzeki, o podgórskim charakterze, przez wał moreny czołowej. Obszar rezerwatu obejmują dolinę Dębnicy z bogatą florą i fauną, w tym stanowiskami widłozębu zielonego, hidenbrandii rzecznej i pliszki górskiej.

2. Par krajobrazowy - "Drawski park krajobrazowy".

Pow. 38360,17 ha, W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Czaplinek zajmuje powierzchnię 21471 ha, z czego na gruntach Nadleśnictwa **6266,10 ha.**

Powstał na mocy: Uchwały Nr XVI/49/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 24 kwietnia 1979r. w sprawie utworzenia DPK (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 6, poz. 13), podtrzymanej Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego, obowiązującego na obszarze województwa zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 7, poz. 71 z 1999r.). Rozporządzenia Nr 15/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 64, poz. 1378).

Pofałdowany teren DPK charakteryzuje się pagórkami i wzgórzami z licznymi jarami i wąwozami, bogactwem oczek wodnych i jezior rynnowych. Ogółem występuje tu 47 jezior o powierzchni przekraczającej 1 ha, łącznie 4044 ha, co stanowi 10% ogólnej powierzchni Parku. Do największych należą: jezioro Drawsko – o silnie rozwiniętej linii brzegowej, Siecino i Komorze.

3. Obszar chronionego krajobrazu - "Pojezierze Drawskie"

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Czaplinek zlokalizowany jest obszar o pow. **6241,31ha.**

Ustanowiony Uchwałą Nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17.11.1975 r. w sprawie stref chronionego krajobrazu, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie Nr 9, poz. 49 z 1975r. podtrzymana, Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego, obowiązującego na obszarze województwa zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 7, poz. 71 z 1999r.). W sprawie obszarów chronionego krajobrazu Wojewoda Zachodniopomorski wydał Rozporządzenie Nr 4/2005 z dnia 22.03.2005r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 25 poz. 497 z 2005r.) dotyczące ustaleń zakazów i czynnej ochrony ekosystemów. **Aktualnie obowiązującym aktem prawnym w stosunku do tego obszaru jest Uchwała Nr XXVI/361/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 czerwca 2013r.** zmieniająca uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia

15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Zacho. Nr 66, poz. 1804 ze zm.[1]).

Obszar został utworzony w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego Pojezierza Drawskiego.

Do głównych walorów tego obszaru należą:

- urozmaicona rzeźba terenu ze zwartymi kompleksami leśnymi,
- malowniczy krajobraz z lasami z żyzną buczyna pomorska,
- duża ilość jezior i cieków wodnych, położonych w zagłębieniach i dolinach,
- jeziora bezwapniowe z roślinnością lobeliową,
- mszary i bory bagienne na torfowiskach,
- siedliska przyrodnicze podlegające ochronie,
- miejsca lęgowe i siedliska rzadkich i ginących zwierząt, w tym ptaków: bąka, bielika.

4. Obszary NATURA 2000

W Unii Europejskiej w latach 90-tych opracowany został europejski system ekologiczny Natura 2000 zakładający tworzenie obszarów chronionych niezależnie od systemów narodowych. Zasady jego tworzenia uregulowane są w dwóch dyrektywach:

- Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków, zwanej Dyrektywa Ptasia,
- Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory, zwanej Dyrektywa Siedliskowa lub Habitatowa.

SOO (Specjalne Obszary Ochrony) -obszary ochrony rzadkich i zagrożonych typów siedlisk przyrodniczych:

- **„Dorzecze Parsęty” (PLH320007)**–Obszar SOO „Dorzecze Parsęty” został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej w 2008r. Na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Czaplinek pokrywa **2094.46 ha**.
- **„Jeziora Czaplineckie” (PLH320039)** Akt prawny powołujący obiekt to Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2015/69 z dnia 3 grudnia 2014r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2014/9072)(Dz. U.UE L z dnia 23 stycznia 2015r.) Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Czaplinek obszar „Jeziora Czaplineckie” zajmuje powierzchnię **10826.48 ha**

OSO (Obszary Specjalnej Ochrony) -obszary ochrony cennych, zagrożonych wyginięciem gatunków ptaków.

- „**Ostoja Drawska**” (PLB320019) Akt prawny powołujący obiekt to Rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 27 października 2008r. (Dz.U. Nr 198, poz. 1226).Obszar specjalnej ochrony ptaków: (15 gat. ptaków + 3 gat. migrujące na terenie Nadleśnictwa Czaplinek) Powierzchnia obszaru na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Czaplinek wynosi **13179.09 ha**.

5. Strefy ochrony gatunkowej:

- bielik-znajduje się na terenie leśnictwa Łubowo (pow. strefy ochrony całorocznej 24,57 ha). Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 10 sierpnia 2011r. Znak sprawy: WOPN.6442.9.2.2011.MK
- bielik –znajduje się na terenie leśnictwa Juchowo (pow. strefy ochrony całorocznej 6,52 ha).Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 10 sierpnia 2011r. Znak sprawy: WOPN.6442.9.2.2011.MK
- bielik znajduje się na terenie leśnictwa Międzyzlesie (pow. strefy ochrony całorocznej -22,60 ha).Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 10 sierpnia 2011r. Znak sprawy: WOPN.6442.9.2.2011.MK
- puchacz -znajduje się na terenie leśnictwa Międzyzlesie (pow. strefy ochrony całorocznej 17,32 ha).Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 10 sierpnia 2011r. Znak sprawy: WOPN.6442.9.2.2011.MK

6. Pomniki przyrody:

56 obiektów uznanych za pomniki przyrody w tym:

- 27 okazów pojedynczych drzew
- 14 grup drzew
- 2 płyty roślinności (1 bluszcz pospolity uznane za pomnik przyrody, grupa 2 sztuk bluszczu pospolitych)
- 12 głazów narzutowych i grupa 2 sztuk głazów narzutowych